

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 21 april 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen stödjer alla fredsanskrängningar som syftar till att uppnå en rättvis och hållbar fred. En fredsuppgörelse behöver vara grundad i folkrätten, inklusive FN-stadgan, och respektera Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende samt värna europeisk säkerhet. Trots Ukrainas, Europas och USA:s fredsanskrängningar visar Ryssland ingen genuin fredsvilja.

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt, förutsägbart och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande.

Regeringen verkar för att EU, i dialog med globala partners, upprätthåller ett omfattande, förutsägbart och strukturerat ekonomiskt stöd till Ukraina som är i linje med landets behov. Regeringen verkar för att stödet om 90 miljarder euro till Ukraina för 2026–2027 som Europeiska rådets överenskommit kommer på plats så snart som möjligt för att möjliggöra skyndsamma utbetalningar, och att EU-institutionerna tittar på alla möjliga vägar framåt för detta. Regeringen kommer fortsatt arbeta för att de immobiliserade ryska centralbankstillgångarna ska kunna användas för ytterligare stöd till Ukraina.

Regeringen verkar för att EU fortsatt ska öka trycket på Ryssland. Utvecklingen i Mellanöstern och dess påverkan på oljepriset gör det än viktigare för EU att anta fler åtgärder för att ytterligare minska Rysslands energiintäkter. Regeringen verkar för fler effektiva åtgärder mot skuggflottan och dess möjliggörare och anser att EU bör införa ett fullt maritimt tjänsteförbud för fartyg som fraktar rysk olja, gas och kol, oberoende av beslut inom G7. EU behöver även säkerställa ökad effektivitet av sanktionerna genom åtgärder mot sanktionskringgåendet. Regeringen verkar också, tillsammans med likasinnade, för att EU ska införa importtullar mot fler sektorer i Ryssland och Belarus.

Regeringen fortsätter att verka för att EU omgående tar nästa steg i Ukrainas meritbaserade EU-anslutningsprocess, för att reflektera Ukrainas reformframsteg i linje med kommissionens bedömning. Det första förhandlingsklustret behöver öppnas utan dröjsmål, följt av samtliga kluster. Regeringen fortsätter att aktivt stödja och understryka vikten av Ukrainas reformarbete och andra åtgärder som bidrar till att upprätthålla momentum i Ukrainas EU-anslutningsprocess, såsom integration på EU:s inre marknad.

Regeringen fortsätter även att stödja EU:s bidrag till stärkt civil säkerhetssektor i Ukraina genom insatsen EUAM Ukraina, stöd till Ukrainas försvarsmakt genom insatsen EUMAM Ukraina och Ukrainas fortsatta integrering i EU:s försvarsteknologiska och industriella bas.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser och brott som har begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Regeringen välkomnar de framsteg som gjorts för att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en internationell skadeståndskommission. Sverige har nyligen undertecknat den avsiktsförklaring som bekräftar att vi avser att ansluta oss till tribunalen så snart nödvändiga nationella processer har slutförts. Regeringen avser inom kort att överlämna propositioner om Sveriges tillträde till tribunalen respektive kommissionen i syfte att inhämta riksdagens godkännande. Regeringen verkar vidare för att uppmärksamma situationen för befolkningen på de temporärt ockuperade områdena och ett snabbt återvändande för de olagligt bortförda ukrainska barnen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 mars inför möte i Europeiska rådet den 19 mars 2026.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar USA:s och Irans överenskommelse om vapenvila, vilket också kan skapa förutsättningar för att återupprätta fri passage genom Hormuzsundet.

Det är avgörande att alla partner nu visar största möjliga återhållsamhet – för att värna säkerheten i regionen, för att säkra globala leveranskedjor och för att skydda civila. Det är nu angeläget att steg tas mot en långsiktigt hållbar lösning, som bland annat förhindrar Iran från att utveckla kärnvapen, att hota

säkerheten i regionen och att utföra destabiliserande aktiviteter i närområdet och i väst.

Irans framtid måste bestämmas av det iranska folket. EU har en viktig roll i att stå upp för en bättre framtid för Iran och det iranska folkets strävan efter att deras mänskliga rättigheter, inklusive yttrande- och mötesfrihet, ska respekteras och att deras legitima krav hörsammas.

Mot bakgrund av avrättningen av en svensk medborgare kommer regeringen i EU att ta initiativ för ytterligare sanktioner under den särskilda sanktionsregimen med anledning av situationen vad gäller mänskliga rättigheter i Iran. Detta inkluderar att driva på för att rikta sanktioner mot ansvariga regimföreträdare som var involverade i den aktuella rättsprocessen.

Regeringen vill liksom en rad andra europeiska och internationella partner att vapenvilan mellan USA, Israel och Iran även ska omfatta Libanon. Situationen i Libanon är mycket allvarlig och det mänskliga lidandet förvärras snabbt.

Hizbollah måste omedelbart upphöra med sina attacker mot Israel. Sverige och EU stödjer den libanesiska regeringens ansträngningar att avvärja Hizbollah. Folkkräkten, inklusive internationell humanitär rätt, måste respekteras. Israels agerande är djupt oroande och har förvärrat den ansträngda humanitära situationen. Uppgifter om att direkta förhandlingar mellan Israel och Libanon är förestående välkomnas. EU bör fortsatt uppmana till ett omedelbart eldupphör och tydligt uppmana Israel att avbryta sina attacker och dra sig tillbaka från libanesiskt territorium.

Libanon har begränsad kapacitet att hantera en humanitär kris av denna omfattning. Regeringen har beslutat om ett humanitärt stödpaket på 65 miljoner kronor till Libanon med anledning av den snabbt förvärrade humanitära situationen i landet. Regeringen undersöker tillsammans med berörda myndigheter möjligheterna till ytterligare humanitärt stöd till Libanon.

Det är oförsvarligt att civilbefolkningen i Gaza fortsatt lever i misär, ett halvår efter överenskommelsen om en vapenvila. EU måste fortsätta kräva obehindrat, långvarigt och säkert humanitärt tillträde till hela Gaza. Restriktionerna mot internationella hjälporganisationer måste omedelbart lyftas.

EU behöver fortsätta att driva på för att konkreta steg tas mot en varaktig fred i Gaza och för att ramverket för avvärjning och återintegrering som presenterats

av Board of Peace genomförs. Det innebär att Hamas avväpnas och inte utgör ett hot mot Israel, och att Gaza och Västbanken återförenas under Palestinska myndigheten. Arbetet inom EU med ytterligare sanktionslistningar mot de som stödjer, underlättar eller möjliggör våldshandlingar från Hamas eller Palestinska Islamiska Jihad fortsätter. Det är ett viktigt arbete som regeringen aktivt stödjer.

Regeringen ser med mycket stort allvar på den fortsatta bosättningspolitiken och det ökande bosättningsvåldet på Västbanken. Den israeliska regeringens agerande på Västbanken strider mot folkrätten. Regeringen fortsätter att verka för ytterligare sanktionslistningar av extremistiska bosättare, bosättningsorganisationer och mot extremistiska israeliska ministrar.

Regeringen har en principfast hållning mot dödsstraff under alla omständigheter och har, både bilateralt och genom EU, tydligt fördömt den utökade israeliska lagen om dödsstraff.

Regeringen utesluter inte åtgärder i form av en utökad differentieringspolitik som kan inkludera särskilda tullar på produkter från bosättningar och importbegränsningar genom exportcertifikat.

Regeringen ser positivt på att EU fördjupar relationen med Syrien och välkomnar den högnivådialog som ska hållas i anslutning till utrikesministermötet i maj. Mötet blir en viktig möjlighet att uttrycka stöd för övergångsregeringens arbete för ett stabilt, fredligt och inkluderande Syrien, samtidigt som EU bör vara tydligt i förväntningarna på övergångsregeringen inte minst när det gäller etablerandet av demokratiska institutioner och skyddet av minoriteters rättigheter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 mars inför möte i Europeiska rådet den 19 mars 2026.

6. Södra Kaukasien

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Södra Kaukasien, med huvudfokus på situationen i Armenien inför valet och

fredsprocessen med Azerbajdzjan. Utvecklingen i Georgien väntas också tas upp.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Södra Kaukasien står i och med normaliseringsprocessen mellan Armenien och Azerbajdzjan inför ett historiskt geopolitiskt skifte som kan medföra ökad stabilitet och erbjuda nya möjligheter i regionen, inte minst som en länk för handel mellan Europa och Asien. Regeringen verkar för att EU nu fördjupar samarbetet med demokratiska krafter i Armenien och därmed bidrar till regional stabilitet och därmed till vår egen säkerhet.

Trots dess minskade inflytande utgör Ryssland fortsatt ett påtagligt hot, och landet försöker undergräva en demokratisk utveckling i regionen. Det armeniska parlamentsvalet den 7 juni i år utgör en betydande möjlighet att konsolidera landets demokratisering och utrikespolitiska omorientering. Landet befinner sig i en utsatt position och försök att otillbörligen påverka väntas trappas upp inför valet. Regeringen stödjer arbetet för fria och rättvisa val i Armenien och för att landets motståndskraft mot hybridhot stärks också på längre sikt, bortom valet. Regeringen stödjer därför förslaget om en ny civil EU-insats för att stärka Armeniens motståndskraften mot hybridhot.

Toppmötet mellan EU och Armenien den 5 maj blir ett viktigt tillfälle för EU att visa på de möjligheter som ett närmare samarbete med EU kan ge, som motvikt mot Rysslands destruktiva inflytande och för att främja fred.

Valet väntas också ha betydelse för normaliseringsprocessen med Azerbajdzjan. Även om Azerbajdzjan fortsatt villkorar ett undertecknande av fredsavtalet med konstitutionsändringar i Armenien så pågår symboliskt viktiga närmanden inom bland annat handel och civilsamhälleskontakter. Regeringen välkomnar de positiva steg som tagits mellan Armenien och Azerbajdzjan, och verkar för att EU fortsatt stödjer normaliseringsprocessen. Regeringen anser att det är viktigt att Armenien inkluderas i konnektivitetssatsningar i regionen.

Läget i Georgien fortsätter att snabbt försämrans. I mars antogs ytterligare repressiv lagstiftning som innebär allvarliga begränsningar av de mänskliga rättigheterna liksom för oberoende civilsamhällesaktörers möjligheter att motta utländskt stöd. Regeringen verkar för att EU ska möta denna utveckling på ett principfast sätt. EU har tidigare vidtagit flera åtgärder. Exempelvis fattades beslut i mars om att tillfälligt upphäva viseringsfriheten för georgiska innehavare av diplomat- och tjänstepass. Sverige har varit pådrivande i frågan. Nu följs beslutet upp med dialog mellan Georgien och EU-institutionerna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Georgien behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 11 juli 2025 inför rådet för utrikesfrågor den 15 juli 2024. Armenien och Azerbajdzjan behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 10 november 2023 inför rådet för utrikesfrågor den 13 november 2023.

7. Sudan

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Sudan.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Efter tre års inbördeskrig fortsätter den sudanesiska befolkningens lidande i vad som alltjämt är världens största humanitära kris. Striderna tilltar och det internationella samfundets ansträngningar för att försöka stoppa kriget har hittills varit otillräckliga.

Utvecklingen i Sudan påverkar hela Afrikas horn och Röda havsregionen negativt, med ökad instabilitet, våldsamt extremism och stora flyktingströmmar som konsekvens. Situationen i Mellanöstern förvärrar förhållandena för Sudans befolkning ytterligare, med högre bränslepriser och brist på bland annat konstgödsel.

Regeringen verkar fortsatt för ett stärkt agerande från EU, bland annat gentemot det primära medlingsformatet, Quadgruppen, och med andra involverade internationella organisationer. Syftet är att nå en överenskommelse mellan de stridande parterna om förtroendeskapande åtgärder, såsom skydd av kritisk infrastruktur och stärkt humanitär dialog, vilket skulle kunna bidra till de-escalering. Målet är att få till stånd ett eld-upphör liksom att den internationella humanitära rätten respekteras, inklusive att civila skyddas och att obehindrat humanitärt tillträde tillses.

Regeringen verkar för att stärka ansvarsutkrävande, bland annat genom stöd till kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, FN:s undersökningskommission samt till Internationella brottmålsdomstolen. Detta är viktigt för att långsiktigt ändra på den kultur av straffrihet som fortsatt råder i

konflikten.

Regeringen har aktivt stöttat arbetet under EU:s sanktionsregim för Sudan och verkar för att ytterligare sanktioner införs om inga framsteg nås.

Sverige är en av världens största givare av humanitärt bistånd till Sudan och kommer att delta i den humanitära konferens för Sudan som arrangeras i Berlin den 15 april.

EU:s egna intressen i regionen måste också värnas. Regeringen stödjer att kontakter bibehålls med de stridande parterna i syfte att få dem att deskalera och få ett slut på lidandet, men det måste ske utan att öka parternas legitimitet. EU:s villkorade ansats för stärkt dialog med alla parter i konflikten, som skydd av civila och obehindrat humanitärt tillträde, behöver operationaliseras och samordnas väl mellan EU:s medlemsstater innan ett närmande sker.

Sverige och EU har en nära dialog med grannländerna till Sudan både på Afrikas Horn och i Gulfen, och påtalar regelbundet vikten att agera konstruktivt för att bidra till fred i Sudan. Det internationella samfundet behöver agera mer samordnat och målmedvetet. Samtliga externa aktörer – särskilt de som aktivt stöder de stridande parterna – måste förmås att verka för fred och för respekt för folkrätten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Sudan behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 14 november 2025 inför rådet för utrikesfrågor den 20 november 2025.